



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

4^η Επιτροπή Παρακολούθησης Προγράμματος «ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ» 2021-2027
Ερέτρια, 19/06/2025

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα 2014-2020» &
Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα 2021-2027»

Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα 2014-2020»

Η διαμόρφωση σαφούς/συνεκτικής λογικής της παρέμβασης (clear intervention logic) αποτελεί κεντρικό σημείο στο σχεδιασμό των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 και δίνει έμφαση στα αποτελέσματα, με τη δημιουργία λογικών συνδέσεων ανάμεσα στις αναπτυξιακές ανάγκες και στην επιλογή των στόχων και των αποτελεσμάτων.

Τα Προγράμματα της περιόδου 2014-2020 σχεδιάστηκαν στη βάση συγκεκριμένων αναπτυξιακών αναγκών που προσδιορίζονται σε κάθε Πρόγραμμα. Αφού προσδιορισθούν οι αναπτυξιακές ανάγκες, κύριο στοιχείο στη διαμόρφωση της Λογικής της Παρέμβασης αποτελεί ο Ειδικός Στόχος που αποτυπώνει την αναμενόμενη αλλαγή. Η επιλογή των Ειδικών Στόχων οδηγεί στον προσδιορισμό κατάλληλων δράσεων/παρεμβάσεων, η υλοποίηση των οποίων οδηγεί στην παραγωγή συγκεκριμένων παραδοτέων (εκροές) και στην επίτευξη επιθυμητών αλλαγών (αποτελέσματα).

Η διαμόρφωση σαφούς Λογικής της Παρέμβασης (intervention logic) κατά τον σχεδιασμό μιας παρέμβασης στοχεύει στην επίτευξη αποτελεσμάτων, με τη δημιουργία λογικών συνδέσεων ανάμεσα στις κοινωνικές ανάγκες που έχουν προσδιοριστεί και στην επιλογή των στόχων και δράσεων/παρεμβάσεων. Η προσέγγιση αυτή απεικονίζει την πολυδιάστατη αλληλεπίδραση των διαφορετικών συνιστωσών του σχεδιασμού, δεδομένου ότι η σχέση αυτή δεν είναι γραμμική και επηρεάζεται και από άλλους παράγοντες.

Η Αξιολόγηση Επιπτώσεων θα εξυπηρετήσει το γενικό στόχο των αξιολογήσεων, όπως προσδιορίζεται στο Άρθρο 54 του Καν. 1303/2013: «Οι Αξιολογήσεις πραγματοποιούνται με σκοπό τη βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού και της εφαρμογής των προγραμμάτων, καθώς και για την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεών τους». Σκοπός της Αξιολόγησης Επιπτώσεων είναι να εκτιμηθούν οι επιπτώσεις από την εφαρμογή - υλοποίηση των δράσεων στην περιοχή εφαρμογής και, συνεπώς, να παρασχεθούν στους αρμόδιους φορείς λήψης αποφάσεων (Επιτροπή Παρακολούθησης, Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, Δικαιούχους, κ.α.) οι κατάλληλες πληροφορίες, στοιχεία και εκτιμήσεις σχετικά με τις υπό αξιολόγηση παρεμβάσεις, την επίτευξη των ποσοτικών στόχων που είχαν τεθεί, και τις επιπτώσεις τους είτε είχαν προβλεφθεί είτε όχι.

Με βάση τα παραπάνω, η Αξιολόγηση Επιπτώσεων του Ε.Π. «Στερεά Ελλάδα 2014-2020» έχει ως στόχο να αποτυπώσει τα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις των κύριων κατηγοριών παρεμβάσεων που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του Προγράμματος και συγχρηματοδοτήθηκαν από το ΕΤΠΑ, και να εκτιμήσει το βαθμό που οι παρεμβάσεις αυτές συνέβαλαν στα αποτελέσματα και τις επιπτώσεις, αναμενόμενες ή μη. Η αξιολόγηση έχει ως τελικό στόχο να διαπιστωθεί αν οι παρεμβάσεις που υλοποιήθηκαν ήταν χρήσιμες και συνέβαλαν στην επίλυση των προβλημάτων που αρχικά στόχευαν.

Η Αξιολόγηση Επιπτώσεων θα αναλύσει:

- ✓ Κατά πόσον μια παρέμβαση έχει θετικό ή αρνητικό αποτέλεσμα και, εάν ναι, πόσο μεγάλο είναι αυτό,
- ✓ Τον τρόπο με τον οποίο παράγει αυτό το αποτέλεσμα,
- ✓ Σε ποιο βαθμό προβλεπόταν το αποτέλεσμα,
- ✓ Κατά πόσον υπάρχουν, επίσης, ακούσια αποτελέσματα και πόσο σημαντικά είναι.

Η Αξιολόγηση Επιπτώσεων θα εμβαθύνει στους ακόλουθους άξονες:

- ✓ Χαρακτήρας επιπτώσεων (αρνητικές, θετικές, ουδέτερες),

- ✓ Μέγεθος επιπτώσεων (σημαντικές, μέτριες, ουδέτερες),
- ✓ Διάρκεια επιπτώσεων (βραχυπρόθεσμες, μακροπρόθεσμες),
- ✓ Δυνατότητα βελτίωσης των επιπτώσεων ή/και ανάταξης/αντιμετώπισης των αρνητικών επιπτώσεων.

Παράλληλα, στο πλαίσιο της Αξιολόγησης Επιπτώσεων του Ε.Π. «Στερεά Ελλάδα 2024-2020» θα αξιοποιηθούν τα σχετικά ευρήματα / συμπεράσματα των οριζόντιων θεματικών αξιολογήσεων, που έχουν εκπονηθεί από τις υπηρεσίες της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ, προκειμένου να παρουσιασθούν με ενιαίο και συνεκτικό τρόπο τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις του συνόλου των παρεμβάσεων του Προγράμματος, ικανοποιώντας και τη σχετική κανονιστική υποχρέωση που προκύπτει από το άρθρο 56,παρ.3 του Καν.1303/2013, σύμφωνα με το οποίο *«Κατά την περίοδο προγραμματισμού η διαχειριστική αρχή διασφαλίζει ότι πραγματοποιούνται αξιολογήσεις, συμπεριλαμβανομένων των αξιολογήσεων για την εκτίμηση της αποτελεσματικότητας, της απόδοσης και των επιπτώσεων για κάθε πρόγραμμα βάσει του σχεδίου αξιολόγησης και ότι κάθε αξιολόγηση υπόκειται σε κατάλληλη παρακολούθηση σύμφωνα με τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο. Τουλάχιστον μία φορά κατά τη διάρκεια της περιόδου προγραμματισμού, μια αξιολόγηση εκτιμά τον τρόπο με τον οποίο η υποστήριξη από τα ΕΔΕΤ έχει συμβάλει στην επίτευξη των στόχων για κάθε προτεραιότητα».*

Πρόγραμμα «Στερεά Ελλάδα 2021-2027»

Ο σχεδιασμός της προγραμματικής περιόδου 2021-2027 για την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας στοχεύει στην αποτελεσματική αντιμετώπιση των αδυναμιών και των ασυνεχειών στην παραγωγική διαδικασία καθώς και στην ενίσχυση των ισχυρών σημείων της περιφερειακής οικονομίας. Στόχος είναι η δημιουργία προϋποθέσεων για τον αναπροσανατολισμό της τοπικής οικονομίας και την ένταξη της σε πορεία έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης.

Η εφαρμογή του Προγράμματος «Στερεά Ελλάδα 2021-2027» σε συνδυασμό με τις παρεμβάσεις που υλοποιηθούν στην ΠΣΤΕ μέσω άλλων χρηματοδοτικών μέσων, διασφαλίζει τη διαθεσιμότητα των αναγκαίων πόρων για την κάλυψη των αναγκών και προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Περιφέρεια στο πλαίσιο του εθνικού και ευρωπαϊκού κοινωνικού και οικονομικού περιβάλλοντος. Η στρατηγική του Προγράμματος, ενσωματώνει Ευρωπαϊκές και Εθνικές στρατηγικές και εξειδικεύεται σε συγκεκριμένες Προτεραιότητες, οι στόχοι των οποίων βρίσκονται σε άμεση συνάφεια με το θεσμικό πλαίσιο που θέτουν οι νέοι Κανονισμοί των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ), ενσωματώνουν τις Συστάσεις της Επιτροπής (Εαρινό Εξάμηνο) για τη χώρα, ενώ λειτουργούν συμπληρωματικά με τους στόχους των Τομεακών Προγραμμάτων και άλλων χρηματοδοτικών εργαλείων που εφαρμόζονται στη χώρα κατά την ίδια προγραμματική περίοδο.

Οι αξιολογήσεις στην νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027 δίνουν έμφαση στους στόχους των επιχειρησιακών προγραμμάτων, στη λογική της παρέμβασης και στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων τους.

Στην λογική αυτή οι αξιολογήσεις συνεισφέρουν στην βελτίωση της ποιότητας του σχεδιασμού, δίνοντας δυνατότητα για τις ενδιάμεσες αναθεωρήσεις του, στην υλοποίηση του προγράμματος αλλά και στη βελτίωση της αποδοτικότητας του και την εκτίμηση των επιπτώσεων των δράσεων που χρηματοδοτεί. Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί -και συνεπώς είναι μέρος της διαδικασίας αξιολόγησης- η επίπτωση των όποιων εξωτερικών παραγόντων στα αποτελέσματα ενός επιχειρησιακού προγράμματος.

Το Σχέδιο Αξιολόγησης καθορίζει τη στρατηγική για την αξιολόγηση του Προγράμματος καθ' όλη την περίοδο εφαρμογής του λαμβάνοντας υπόψη τα διδάγματα από τις αξιολογήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε προηγούμενες περιόδους προγραμματισμού, καθώς και το χρηματοοικονομικό πλαίσιο. Το Σχέδιο, μέσω της παροχής τεκμηριωμένων πληροφοριών για βασικές πτυχές του Προγράμματος, σκοπεύει να συμβάλει στη λήψη αποφάσεων που θα οδηγήσουν στη χρηστή διαχείριση των οικονομικών πόρων και στη μεγιστοποίηση της αποτελεσματικότητας των συγχρηματοδοτούμενων δράσεων βελτιώνοντας την καθημερινότητα των πολιτών.

Η πρόοδος στην εφαρμογή του Σχεδίου Αξιολόγησης, καθώς και τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, θα τροφοδοτούν τις αντίστοιχες ετήσιες εκθέσεις, καθώς και την τελική έκθεση υλοποίησης του Προγράμματος. Το σχέδιο θα επανεξετάζεται τακτικά ούτως ώστε να ανταποκρίνεται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στις ανάγκες του Προγράμματος.

Στο Σχέδιο Αξιολόγησης του Περιφερειακού Προγράμματος Στερεά Ελλάδα 2021-2027 περιλαμβάνονται:

- Αξιολογήσεις Εφαρμογής που καταγράφουν την αποτελεσματικότητα – αποδοτικότητα του σχεδιασμού του Προγράμματος.
- Αξιολογήσεις που αποτιμούν τις επιπτώσεις από την εφαρμογή των χρηματοδοτούμενων δράσεων του Προγράμματος

Οι αξιολογήσεις αυτές υλοποιούνται είτε στη βάση Εθνικών – οριζόντιων αξιολογήσεων πολιτικών, είτε με αναφορά μόνο στο Πρόγραμμα και καλύπτουν τον χρονικό ορίζοντα υλοποίησης του Προγράμματος Στερεά Ελλάδα 2021-2027.

Ο συνολικός αριθμός των σχεδιαζόμενων αξιολογήσεων ανέρχεται σε 12, με εκτιμώμενο προϋπολογισμό 442.000 Ευρώ. Ο Προϋπολογισμός αυτός δεν περιλαμβάνει το κόστος αξιολογήσεων που θα εκπονηθούν κεντρικά από την ΕΥΣΣΑ ή την ΕΥΣΕΚΤ.

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος είναι υπεύθυνη για το συντονισμό και τη διαχείριση ποιότητας σε όλες τις φάσεις του κύκλου εξέλιξης των αξιολογήσεων. Για τα ενδιαφερόμενα μέρη (stakeholders) και το ευρύ κοινό, το Σχέδιο Αξιολόγησης και οι οικείες Αξιολογήσεις, θα δημοσιεύονται στο διαδίκτυο καθώς και θα παρουσιάζονται κατά τη διάρκεια εκδηλώσεων. Η διάδοση των αποτελεσμάτων των αξιολογήσεων θα αποτελέσει αναπόσπαστο τμήμα της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος.